

İKİV BİLGİ NOTU

2024 KÜRESEL İKLİM VERİLERİ

Aygen Torun, İKV Uzman Yardımcısı

AB gözlemevi Copernicus, 10 Ocak 2025 tarihinde 2024 yılında iklim değişikliğine dair verileri yayımladı.¹ Verilerden en dikkat çekici olanı ise 2024'ün en sıcak yıl olması. 2024 yılı ayrıca sıcaklığın sanayileşme öncesi dönemin 1,5 derece üstüne çıktığı ilk yıl olarak kayda geçti. Bu, Paris Anlaşması'nda belirlenen sıcaklık artışına şimdiden ulaşıldığını gösteriyor.

1850 yılından günümüze kadar gözlemlenen en sıcak yıl 2024 oldu. Ortalama küresel sıcaklık 15,10 derece yükselerek geçen yılın rekorunun 0,12 derece üzerine çıktı. Sıcaklıklar 1991-2020 yıllarının ortalamasının 0,7, sanayileşme öncesi dönemin ortalamasının ise 1,6 derece üstündeydi. Ocak ayından haziran ayına kadar tüm aylardaki sıcaklık ortalaması, sırasıyla 2023 yılındaki ayların sıcaklık ortalamasından daha yüksekti. Temmuz ve aralık ayları ise 2023'ün gerisinde kaldı. 22 Temmuz 2024 tarihi küresel günlük sıcaklığın en yüksek olduğu gün olarak rekor kırdı; sıcaklık 17,16 derece olarak ölçüldü.

2024 yılı Avrupa için de en sıcak yıl oldu. Ortalama sıcaklık 10,69 derece olarak ölçüldü. 2024 sıcaklıkları 1991-2020 yılları arasındaki ortalama sıcaklığın 1,47 derece, 1850-1900 yıllarının ortalamasının ise 2,92 derece üzerine çıktı. Avrupa kıtası 1980'lerden beri dünya ortalamasından iki kat daha hızlı ısınıyor ve dünyanın en hızlı ısınan kıtası olarak biliniyor.

Isı stresi, insan vücudunun aşırı ısınması olarak tanımlanıyor. 2024'te dünyanın büyük çoğunluğu ortalamadan daha fazla ısı stresi riskiyle karşı karşıya kaldı. Deniz suyu sıcaklıkları 2024'te rekor kırdı, bu da kasırgaların şiddetinin ve sıklığının artabileceği anlamına geliyor. Atmosferdeki su miktarı da 2024'te zirveye ulaştı ve 1991-2020 yılları arasında gözlemlenen miktarın %4,9 üzerine çıktı. 2023 yılına kıyasla ise %3,3 artış görüldü. Atmosferdeki nemin artışı aşırı yağış olaylarının yaşanma olasılığını artırıyor ve tropik kasırgaların daha şiddetli yaşanmasına neden oluyor. 2024'te birçok aşırı hava olayı yaşandı. Dünya genelinde 86 tropik kasırga, sayısız fırtına, sıcak hava dalgası ve kuraklık dönemleri gözlemlendi. 2024 yılının büyük bir bölümünde Antarktika'daki deniz buzulu genişliği tarihindeki en düşük seviyeleri gördü. Atmosferdeki karbondioksit ve metan yoğunluğu ise 2024'te de artmaya devam ederek zirveye ulaştı.

---

¹ Copernicus, "Global Climate Highlights 2024", 10.01.2025, <https://climate.copernicus.eu/global-climate-highlights-2024#:~:text=2024%20had%20a%20global%20average.exceed%201.5%20above%20that%20level.>